

Oordeelsvormende vergadering Papendrecht

Voorstel

Openbaar

Vergadering van 26 juni 2025

Zaaknummer: 2025-0049211

Zienswijze ontwerpbegrotingen 2026 gemeenschappelijke regelingen

Bevoegde portefeuillehouder: Wendy Renzen-van Leeuwen

Betrokken portefeuillehouder(s): Arno Janssen; Jan Dirk van der Borg; Arjan Kosten; Jaco van Erk; Margreet van Driel;

Wettelijke basis (aanvullend)

De mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen bestaat op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de toelichting op de ontwerpbegrotingen 2026 en concept jaarstukken 2024 van de gemeenschappelijke regelingen Sociaal, Dienst Gezondheid & Jeugd, Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede en Gevudo (bijlage 1).
2. De zienswijze over de ontwerpbegroting 2026, de voorjaarsbrief 2025 en de concept jaarstukken 2024 van de gemeenschappelijke regeling Sociaal (GRS) aan te bieden bij de GRS (bijlage 9).
3. De zienswijze over de ontwerpbegroting 2026 en concept jaarstukken 2024 van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) aan te bieden bij de DG&J (bijlage 12).
4. De zienswijze over de ontwerpbegroting 2026 en concept jaarstukken 2024 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) aan te bieden bij de OZHZ (bijlage 16).
5. De zienswijze over de ontwerpbegroting 2026 en concept jaarstukken 2024 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VR) aan te bieden bij de VR (bijlage 19).
6. De zienswijze over de ontwerpbegroting 2026 en concept jaarstukken 2024 van het Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede (BOVL) aan te bieden bij de BOVL (bijlage 22).
7. De zienswijze over de ontwerpbegroting 2026 en concept jaarstukken 2024 van de gemeenschappelijke regeling Gevudo aan te bieden bij Gevudo (bijlage 25).

Inhoud

Inleiding

Een sturingsinstrument van de raad is het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting van een gemeenschappelijke regeling (GR). In de nota verbonden partijen is opgenomen dat het college de gemeenteraad in de gelegenheid stelt om de zienswijze op de ontwerpbegrotingen in te dienen. Medio april hebben de GR'en hun ontwerpbegrotingen 2026 en concept jaarstukken 2024 toegestuurd. Door middel van het voorliggende voorstel worden deze ingekomen stukken met de raad gedeeld, inclusief concept zienswijze. Soms stuurt een GR ook andere stukken mee, waar nodig zijn daarom extra beslispunten opgenomen. In dit raadsvoorstel zijn alle stukken opgenomen en aan u voorgelegd. De gemeenschappelijke regelingen waar Papendrecht in deelneemt, leveren een belangrijke bijdrage aan het uitvoeren van de bestuurlijke ambities. De doelen die een gemeenschappelijke regeling voor de gemeente realiseert kunnen van groot belang zijn. Ook kan een GR een financieel risico vormen voor de gemeente. Het is dus belangrijk de ontwikkelingen van de gemeenschappelijke regelingen goed te volgen en waar nodig tijdig bij te sturen. De gemeenteraad

wordt jaarlijks in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegrotingen van de gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente deelneemt. Samen met de ontwerpbegrotingen 2026 worden ook de jaarstukken 2024 door de GR'en aangeboden. In dit raadsvoorstel worden per GR de ingekomen stukken toegelicht (bijlage 1). In de overige bijlagen zijn de zienswijze opgenomen en de ingekomen stukken die in de toelichting benoemd zijn. De raad wordt met dit voorstel in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegrotingen 2026 bij gemeenschappelijke regelingen.

Het komende jaar zullen we de samenwerking met verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen intensiveren, met een gezamenlijke focus op het aanpakken van de uitdagingen waarmee gemeenten te maken hebben. De opgaven waarvoor we als gemeenten en verbonden partijen in de regio staan, blijven aanzienlijk: de financiële ombuigingen voor de komende 5-10 jaar, de aanhoudende arbeidsmarktkrapte en de geopolitieke onzekerheden vragen om een flexibele en toekomstgerichte benadering.

Er zijn al belangrijke stappen gezet in de samenwerking tussen gemeenten en verbonden partijen, maar gezien de complexiteit van de uitdagingen is het van belang dat we deze samenwerking verder versterken. Door gezamenlijk risico's en kansen in kaart te brengen en goed onderbouwde keuzes te maken, kunnen we de veerkracht van onze lokale en regionale overheid vergroten. We verwachten dat er actief wordt bijgedragen aan de verkenning van nieuwe mogelijkheden, zodat de uitkomsten hiervan leiden tot beslissingen die bijdragen aan een duurzame en toekomstbestendige gemeentelijke organisatie. Verbonden partijen spelen een belangrijke rol in het vinden van structurele oplossingen, niet door het doorberekenen van kosten aan inwoners, maar door slimme beleidskeuzes en een efficiëntere bedrijfsvoering.

Deze zienswijze legt de belangrijkste aandachtspunten voor de begroting 2026 vast, met specifieke oproepen en acties voor gemeenten en hun verbonden partijen. We vragen om het uitwerken van een langetermijnvoorstel dat gericht is op verdere besparingen, beleidsinnovatie en het versterken van de samenwerking. Hierbij staan de volgende speerpunten centraal:

- Financiële verantwoordelijkheid en beleidskeuzes: Verbonden partijen worden aangemoedigd om bij te dragen aan oplossingen door middel van efficiëntere bedrijfsvoering, gezamenlijke inkoop, digitalisering en het benutten van nieuwe financieringsbronnen.
- Arbeidsmarkt en uitvoeringskracht: De druk op de uitvoering van gemeentelijke taken blijft hoog door de krapte op de arbeidsmarkt. Verdere samenwerking tussen gemeenten en een gerichte strategie voor werving, opleiding en werkgeverschap blijven noodzakelijk.
- Geopolitieke ontwikkelingen en maatschappelijke onzekerheid: De invloed van geopolitieke spanningen en de toenemende druk op sociale voorzieningen vragen om een actieve regionale samenwerking en maatregelen om maatschappelijke onzekerheid zoveel mogelijk te beperken.

Door voort te bouwen op bestaande samenwerkingsinitiatieven en deze verder te versterken, kunnen we gezamenlijk werken aan een robuuste en toekomstbestendige gemeentelijke organisatie.

Beoogd effect

Het indienen van een zienswijze bij het algemeen bestuur (AB) van een GR is een sturingsmiddel van de gemeenteraad. Via de zienswijze kan gestuurd worden op de (geschetste) financiële en inhoudelijke kaders. Het is belangrijk om als raad de zienswijze te benutten. De raad kan aangeven op welke punten zij het eens of juist oneens zijn met de keuzes uit de ingekomen stukken vanuit de GR. Het tijdig aangeven van knelpunten via de zienswijze zorgt ervoor dat een GR voldoende tijd heeft de opmerkingen uit de raad in overweging te nemen. Daarmee is het indienen van een zienswijze een nuttig instrument van de raad om haar wensen kenbaar te maken aan een GR.

Argumenten

1.1 Zienswijze als gemeentelijk sturingsmiddel

Op elke ontwerpbegroting van een GR kan een zienswijze worden ingediend. In specifieke gevallen kan dit ook bij de conceptjaarrekening of op andere stukken. Indien dit van toepassing is, staat dat aangegeven in de bijlage waarin de zienswijzen zijn opgenomen. De begroting is het jaarlijkse moment van de raad om hun zienswijze te delen en daarmee sturing te geven aan de GR.

2.1 Zienswijze op de GR Sociaal

De GR Sociaal laat in 2024 een toename zien in het gebruik van minimaregelingen en Wmo-indicaties. De raad stemt in met de resultaatbestemming voor het onafhankelijk onderzoek naar vermeende misstanden, maar vraagt aandacht voor de hoge kosten en het vervolg. Positief is de toevoeging van gemeentespecifieke cijfers in de voorjaarsbrief. De raad vraagt om monitoring van het nieuwe re-integratieontwerp en de voortgang van de bestuurlijke opdracht, met name de verwachte ombuigingen. Ook wordt verzocht om inzicht in de financiële gevolgen van de overheveling van cliënten vanuit Beschermd Wonen naar de Wmo en om een realistische raming van de huisvestingskosten binnen de bedrijfsvoering.

3.1 Zienswijze op de GR Dienst Gezondheid & Jeugd

De raad stemt in met de resultaatbestemming voor mentale gezondheid en waardeert de taakstelling in de begroting 2026. Er wordt opgeroepen tot een langetermijnvoorstel met beleidsmaatregelen die structurele besparingen opleveren. De raad stemt in met bijdragen voor de privacy officer, Leerplicht en het Meldpunt Zorg & Overlast, en vraagt om monitoring van de gevolgen voor lokale teams. Voor Veilig Thuis wordt instemming gegeven met de incidentele bijdrage, met aandacht voor de impact op lokale capaciteit. De bijdrage voor jeugdhulp wordt verzocht met €300.000 te verlagen, vooruitlopend op regionale maatregelen. De raad vraagt om concrete voorstellen voor structurele besparingen en blijft betrokken bij de verdere uitwerking.

4.1 Zienswijze op de GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

De raad stemt in met de resultaatbestemming van het positieve resultaat 2024 ten gunste van het weerstandsvermogen. De ombuigingsdoelstelling van 5% wordt grotendeels gerealiseerd, maar de raad vraagt aandacht voor het feit dat deze besparingen worden opgeslokt door loon- en prijsstijgingen. Verzocht wordt om dit onderwerp te agenderen in het algemeen bestuur en te betrekken bij de begrotingsrichtlijnen 2027. De raad vraagt om blijvende zichtbaarheid van structurele en incidentele budgetten en om aanpassing van de begroting op basis van de nadere onderbouwing van het jaarprogramma. De voorstellen uit de voorjaarsbrief worden betrokken bij het nog vast te stellen jaarprogramma 2026.

5.1 Zienswijze op de GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

De raad stemt in met de voorgestelde resultaatbestemmingen van de jaarrekening 2024, waaronder de vorming van een bestemmingsreserve Groot Onderhoud en de uitkering van het resterende resultaat aan de gemeenten. Daarnaast wordt gevraagd om meer inzicht in de omvang en inzet van de reserves. De raad vraagt om een actualisatie van de begroting 2026 op basis van het nieuwe beleidsplan en om duidelijkheid over de meerwaarde van de samenwerking met de regio Rotterdam-Rijnmond. Ook wordt verzocht om verwerking van de onttrekking voor de verkenning weerbaarheid en om actieve lobby richting het Rijk voor structurele financiering van veiligheidstaken.

6.1 Zienswijze op de GR Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede

De raad is positief over het feit dat de voorschotbijdrage per lichtmast gelijk blijft in 2026 en waardeert het voortzetten van het verbetertraject. Instemming wordt gegeven met de toevoeging van een deel van het positief resultaat aan de algemene reserve en de terugbetaling aan gemeenten. De raad roept op tot structurele oplossingen voor de financiële uitdagingen vanaf 2026, met aandacht voor beleidskeuzes, gezamenlijke inkoop, digitalisering en uitvoeringskracht.

7.1 Zienswijze op de GR Gevudo

De raad heeft kennisgenomen van de jaarstukken 2024 en de ontwerpbegroting 2026. Er zijn geen wensen of bedenkingen geuit. Het jaarresultaat over 2024 is nihil.

Kanttekeningen

1.1 Zienswijzen zijn niet bindend

Het is aan het AB van de betreffende GR of ze de opmerkingen uit de zienswijze overnemen. In de AB's waar onze collegeleden lid van zijn, kan een zienswijze mondeling worden toegelicht en kan er eventueel een contrair standpunt worden ingenomen.

Financiën

De financiële effecten van de ontwerpbegrotingen 2026 op de gemeentelijke begroting worden verwerkt in de perspectiefnota 2025 – 2029. De definitieve vaststelling van de jaarstukken is aan het algemeen bestuur van de betreffende gemeenschappelijke regeling. Soms heeft de jaarrekening van een verbonden partij ook een financieel effect voor de gemeente. Door het moment waarop de perspectiefnota wordt vastgesteld, is het niet altijd mogelijk rekening te houden met zulke effecten. Wanneer dat het geval is, wordt dit verwerkt bij de behandeling van de eigen begroting 2026.

Uitvoering

Besluitvorming over de zienswijzen is gepland in de raad van 3 juli 2025. Bij goedkeuring door de gemeenteraad worden de zienswijzen uit de bijlage naar de verschillende verbonden partijen verzonden. Voor enkele verbonden partijen is het AB in juni gepland. Daarvoor sturen we onze concept zienswijze na de oordeelsvormende raad op 29 mei, met voorbehoud van definitieve besluitvorming op 3 juli.

Tijdens het schrijven van de zienswijzen is gewerkt met rode draden als inhoudelijk kader, wat heeft bijgedragen aan een concretere en zakelijkere toon. Deze werkwijze zal de komende periodes verder worden ontwikkeld. In lijn met deze ontwikkeling wordt toegewerkt naar meer sturing aan de voorkant van de P&C-cyclus, zodat gemeenten vroegtijdig invloed kunnen uitoefenen op beleidskeuzes en financiële ontwikkelingen. Daarnaast zal er een intergemeentelijke regiegroep worden opgericht, die een coördinerende rol krijgt in de regionale afstemming. Hiermee wordt de samenwerking tussen gemeenten versterkt en wordt toegewerkt naar een gezamenlijke en strategische benadering.

Communicatie & participatie

n.v.t.

Duurzaamheid & ecologie

n.v.t.

ICT

n.v.t.

Alle relevante stukken zijn voor u ter inzage gelegd.

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,

Bijlagen

1. 1. Toelichting op Ingekomen Stukken 2025.docx
2. 2. Aanbiedingsbrief PC documenten GRS.pdf
3. 3. Concept jaarstukken 2024 GRS.pdf
4. 4. Voorjaarsbrief 2025 GRS.pdf
5. 5. Ontwerpbegroting 2026-2029 GRS.pdf
6. 6. Financiële verordening GRS.pdf
7. 7. Controleverordening GRS.pdf
8. 8. Uitgangspuntennotitie 2026 - 2029 GRS.pdf
9. 9. Brief zienswijze aan GRS.docx
10. 10. Concept jaarrekening 2024 DGJ.pdf
11. 11. Ontwerpbegroting 2026 DGJ.pdf
12. 12. Brief zienswijze aan DGJ.docx
13. 13. Jaarrekening 2024 OZHZ.pdf
14. 14. Ontwerpbegroting 2026 OZHZ.pdf
15. 15. Jaarverslag 2024 OZHZ.pdf
16. 16. Brief Zienswijze aan OZHZ.docx
17. 17. Concept jaarstukken 2024 VRZHZ.pdf
18. 18. Ontwerpbegroting 2026 VRZHZ.pdf

- 19. 19. Brief Zienswijze aan VRZHZ.docx
- 20. 20. Concept jaarstukken 2024 BOVL.pdf
- 21. 21. Ontwerpbegroting 2026 BOVL.pdf
- 22. 22. Brief zienswijze aan BOVL.doc
- 23. 23. Concept Jaarstukken 2024 Gevudo.pdf
- 24. 24. Ontwerpbegroting 2026 Gevudo.pdf
- 25. 25. Brief Zienswijze aan Gevudo.doc

Niet digitale bijlagen
